

1. oktoobril on rahvusvaheline muusikapäev

KEILA NÄDALALEHT
NELJAPÄEV, 01.10.2026

nr 35 (882)

Keila leht

Konverentside päev muuseumis

26. september oli Harjumaa Muuseumis konverentside päevalt.

ALLAR VIIVIK
ALLAR@KEILALEHT.EE

Hommikut alustas Mii-kaeli koguduse korraldatud kihelkonnapäevade ajalookonverents, pärastlõunal järgnesid sõjaajaloo teemalised ettekanded.

Avaettekande Keila kihelkonna nõidade ja nõiaprotsesside tegi Kadri Aller. „Euroopas peeti protsesse 15. sajandi algusest 1775ni, Eestis 16.-19. sajandil,“ pani Aller paika ajalised raamid. Euroopas hukati 40-60 000 inimest, Eestis oli 145 protsessi ja 65 hukatut.

Miks süütute ohvrite üle protsesse peeti? „Põhjuseid oli mitu: pime ebausk, keerulised olud, võõraviha, misogüünia ehk nais-tevihkamine ning viljas kasvanud tungalterade söömine. Nende põhjustatud mürgitus pani nägema viirastusi,“ selgitas Kadri Aller.

Ta meenutas mõnda sinise kihelkonna juhtumit. 1623. aastal istus Klati Jaak Meremõisast koos sõbra Erikuga kõrtsis ning jõi õlut. Toobi põhjast avastati uss ning Jaak vahistati. Hilisemad tunnistajad süüdistasid Jaaku muuhulgas peksmises, liba-

hundiks käimises ning Pihkva alla sõtta minekust keeldumises. „Piinamise järel mees tunnistas, et käis Tammeaugu Anniga libahundiks. Mõlemad saadeti tule-riidale,“ jagas Aller. Mall Väanast aga olevat hinganud ühe mehe kaelale. Mees jäi haigeks ja suri. Kellegi pojapoeg jäi aga pealehingamise järel veel tõbise-maks ning suri. „Mall sai süüdistuse, talle tehti kaks veeproovi ja

saadeti tuleriidale,“ rääkis Kadri Aller.

Forseliuse kirjaviis ja selle vastased

Bengt Gottfried Forseliusest, Keila pastorist Anton Heidrichist ning nende suhetest rääkis ajaloolane Aivar Põldvee. „Heidrich pole ehk nii tuntud kui Forselius. Eluajal olid nad oponendid: üks

noorem ja teine vanem,“ rääkis Põldvee.

Anton Heidrich elas aastatel 1636-92. Koos Väike-Maarja pastori Benderiga on teda peetud vastutõotajaks ning tagurlasteks: seda vastuseisu pärast Forseliuse ning Adrian Virginiuse keele- ja piiblitõlke uuendustele. Heidrich õppis Tartus ja Königsbergis juurat, sai jaanuaris 1659 Keila pastorina ametisse. Oli hiljem Lääne-Harju praost, suri mais 1692. „Enne tema lahku-mist ehk 1691 veeti Keilas palgid kooli ehitamiseks kohale. Aga ehitamiseni ei jõutud,“ märkis Põldvee.

B. G. Forselius sündis Harju-Madisel umbes aastal 1660 ja uppus Läänemerel 1688. Õppis Wittenbergi ülikoolis juurat. Eestisse naasmise järel asus ta koos Risti koguduse vaimuliku Gabriel Herliniga 1683 asutatud talurahvakoolis ehk Risti kiriku-mõisas lapsi häälikumeetodil lu-

gema õpetama. „Kui kirjutas oli näiteks pohl, siis tuli seda lugeda pool,“ näitlikustas ajaloolane. H-täht saksa keelepikendusemärgina tuli eesti keele kirjatextis ära jätta. Sellel põhimõtte järgi koostas Forselius ka aabitsa.

Ado Kõogardali päevaraamatud

Kevadel leiti Keilast Ado Kõogardali kadunud päevaraamatud aastatest 1914-1923. Nendest andis ülevaate Kõogardali lapselapselaps Ulla Kadakas. „Päevaraamatuid võib vabalt võrrelda Eesti ala uusaja suurte kroonikute kirjutatuga. Ta oli suurepärase jutustaja,“ iseloomustas Ulla Kadakas. Kokku on leitud päevaraamatus sissekandeid 1288 leheküljel. Pidevad märkmed algavad 10. augustist 1916, varasem aeg on üles kirjutatud kokkuvõetult. Päevaraamatutes on aja- ja kultuuriloolist ainet, kirikulugu EELK loomise ajast, praostkondadest ning kogudustest. Samuti kirjeldusi mentaliteedist, olimest ja transpordist. „Meelde on jäänud lõputud rongiootamised ning segadused vak-salites,“ rääkis Kadakas. Rohkelt on kirjeldusi rongisõidust Pihk-vast Oudovasse, sealne raudtee valmis aastatel 1915-16. Ulla Kadakas luges ette ka sissekande Valga pommitamisest augustis 1917 saksa tsepiini poolt.

>>> JÄTKUB LK 3

Mall Anne Aunver

Keila väärtuste kandja.

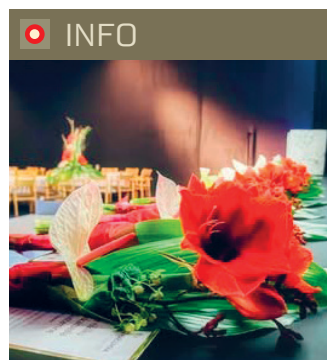
» LK 2

Teetööd Keila põhjapoolsel ringteel.

Uus-Paldiski maantee ristmikud tehakse laugemaks.

» LK 2

Märka tublisid tegijaid

Esita kandidaat Harjumaa aasta tegija konkursile.

» LK 5

SELVER
**LAADA-
PÄEVAD**

29.09.-19.10.
2026

Suitsukala-majoneesisalat
Selver, kg

Laadakook - marja-purukook
Selveri Kook, 300 g, 9,97/kg

Sünnipäeva kommisegu
Kalev, 500 g, 9,94/kg

Tualettpaber Deluxe
Delicate Care, 3-kihiline
Zewa, 32 rlpk, 0,31/rl

• Toodetud Eestis. Pakkumised kehtivad, kuni kaup jätkub. Piltidel on illustreeriv tähendus.

selver.ee

TEGIJA

Mall Anne Aunver

„Ah, ma tegin seda oma viimase tööülesandena,“ räägib Mall Keila Lehes 29 osas ilmunud Keila raamatukogu 1918-1969. aastate kroonikast, püüdes selle koostamist otsekui vähetähtsaks ettevõtmiseks pidada. „Ajaloos üleskirjutamist nõuti raamatukogudelt minu teadmist mööda ministeeriumi tasemel,“ lisab Mall, kes töötas Padise ja Keila raamatukogudes kokku üle 30 aasta, sellest lõviosa Keila raamatukogus nii raamatukoguhoidjana kui ka lastetöö metoodikuna.

„Tahtsin minna Tartu Ülikooli eesti keelt ja kirjandust õppima minna, kuid millegipärast veendi mind ümber. Isa aitas mind tööle Padise raamatukogusse, mis tegutses toonases vallamajas. Tollal astusin ka Tartu Ülikooli raamatukogunduse ja bibliograafia eriala kaugõppesse, kuid ülikool jäi pooleli – pereelu tuli peale,“ meenutab Mall, kuidas sai Padisel kokku abikaasa Ennoga ja sündis poeg Ott. Erialase raamatukogu töötaja hariduse sai Mall 70ndate keskel, kui Keilas elas-töötas ja tütar Leelo oli juba küllalt suur, et ema sai kaugõppes tudeerida raamatute hoidmist Viijandis tänaseks kultuuriakadeemia nime kandvas koolis.

Mall peab ennast põliseks ja mitmendat põlve keilalaseks, kuigi ta elukohtadena võiks nimetada ka Russalut, kus ta koolis hakkas käima. Või Tallinnat, kus ta 16. keskkooli lõpetas. Või Padiset ja mõndagi muud kohta, kuid alati oli tal mingil moel tihe seos ka Keilaga.

„Olen koolmeisteri lapselaps ja fõljetonisti laps. Mu isa Aleksander Laurik kirjutas Nõgese nime all juba enne II ilmasõda mitmetesse päevalehtedesse Piibujutte,“ näitab Mall oma perekonnareliikviate kogu esimest kausta, kuhu Aleksander oli köitnud kõik ajalehed, kus tema kirjatööd olid ilmunud. Järgmisena näitab Mall kausta, kuhu isa oli koondanud fotodega illustreeritud eluloo ja jätnud lõppu ettenägelikult ka koha iseenda matuse piltidele. Kolmanda kausta koostas Mall juba ise – see jutustab tema emast Alma-Alicest, kes oli kogu elu koduperenaine olnud. Mall ootab sobivat hetke, et need perekonnareliikviad järeltulevatele põlvedele üle anda.

Mall on oma vanemate väärtuste kandja. Ema poolt perehoidja, kes pidi tihtipeale oma plaane korrigeerima pere huvides. Isegi väljateenitud pensionile läks ta mitte aastate järgi, vaid siis, kui tuli täiskohaga vanaemaks hakata. Isa poolt tuli kaasa lugemishuvi ja süsteemsus kirjatööde tegemisel, mis väljendus ka eelnimetatud raamatukogu ajaloo üleskirjutamises.

Täna on Mall peamiselt kodune. Lahendab ristsõnu ja loeb palju. „Ma olen väga valivaks muutunud. Ma ei taha enam hästi neid väljamõeldud lugusid, eelistan tõsielu kirjeldavaid raamatuid, näiteks memuaare,“ paljastab Mall oma kirjanduslikud eelistused. Mall tunnistab, et on taandunud aktiivsest elust ja usaldanud kogu Keila majapidamise järeltulevatele põlvedele. „Nad – nii Ott ja Leelo abikaasade kui nende lapsed, keda on kokku kuus, on tublid ja tegusad inimesed, kes saavad hästi hakkama. „Vanavanaema olen ka. Minu pojapoja poeg Timm Kristofer on juba kolmanda klassi poiss,“ lisab Mall. „Kui mitte tihemini, siis jõulude ajal saame ikka kõik kokku,“ kiidab Mall oma järglasi ja on oma eluga rahul.

VALDUR VACHT
VALDUR@KEILA.LEHT.EE

Nädal pildis

Reedel, 25. septembril toimus Apollo Keila kinos pärast auhinnatud noortefilmi „Morten“ linastust kohtumine filmitegijatega. Huvilistega olid kohtumas filmi režissöör Ivan Pavljutškov (pildil vasakul), filmis Miiat mänginud Helena Maria Reisner (paremal) ja Henryt mänginud Konrad Kose (keskel). Kopli Kinokompaniis valminud filmi maailmaesilinastus toimus 5. juulil Tšehhis Karlovy Vary rahvusvahelisel filmifestivalil.

UUDIS

Uus-Paldiski maantee ristmikud laugemaks

KMG parandab ristmikke Keila põhjapoolisel ringteel.

ALLAR VIIVIK
ALLAR@KEILA.LEHT.EE

Tehud ja eelseisvatest töödest rääkis Keila Lehe Transpordiameti Põhja osakonna ehituse üksuse juhataja Margus Viiklepp. Ta selgitas, et Uus-Paldiski maantee kahekilomeetrisel lõigul parandatakse kolme ringristmiku ülesõiduala. „Kahe ringristmiku sillutatud keskosa suurendatakse haljasala arvelt umbes kahe meetri laiuselt. Kolmandal ringristmikul vähendatakse sillutatud keskosa kõrgust 30 sentimeetri võrra,“ ütles Viiklepp. „Sõidutee laiust ega geomeetriat ei muudeta. Parandustööd puudutavad vaid kolme ringristmiku ringide sees olevat ülesõidu ala.“

FOTO: VALDUR VACHT

Ringristmike parandustööd on seotud eriveoste sujuvama läbipääsuga, mis võivad olla kuni 80 meetrit pikad. Lisaks tehakse teekattele taastusremonti: eemaldatakse vana teekattemärgistus, asfalteeritakse ning tähistatakse värskelt. Täiendavaid liikluspiiranguid ei tule. „Küll on oktoobri alguses lühiajalisi piiranguid seoses Keila ringide vahelise ala asfalteerimise ja teekattemärgistustöödega,“ li-

► Ehitustööd Uus-Paldiski maantee ristmikul sas Viiklepp.

Augusti teisel poolel alanud ehitustööd lõppevad oktoobri alguses. Lepinguliste tööde tähtaeg on selle aasta 25. novembril. Riigimaantee lõigul remondid ja ehitab ettevõtte KMG. Tööd tehakse lepingu „Harju maakonna remondiobjektid 2026“ koosseisus, mille kogumaksumus on 2 756 609 eurot käibemaksuta. „Keila ringide

remondi ja nendevahelise sõidutee katte taastusremont maksab 520 125 eurot käibemaksuta,“ täpsustas Viiklepp.

Keila abilinnapea Merike Käver ütles, et linna jaoks tähendavad tööd esialgu kindlasti veidi ebamugavusi. „Loodetavasti tulemusest võidame kõik: tee saab korraliku uue asfaltkatte ja ehk ka ringteed ise parema nähtavuse,“ lisas Käver.

UUDIS

Töötuskindlustuse maksemäär jääb samaks

KEILA LEHT
LEHT@KEILA.LEHT.EE

Kindlustatu töötuskindlustusmakse määr on jätkuvalt 1,6 protsenti ja tööandja määr 0,8 protsenti ehk töötuskindlustusmakse kogumäär jääb 2,4 protsendile.

Valitsuse otsus lähtub vajadusest hoida töötuskindlustussüsteemi rahastamine stabiilsena ja kasvatada süsteemi finantspuhvit. Suurem finantspuhver võimaldab majanduslanguse ja

töötuse suurenemise korral katta suurenenud kulusid kogunenud vahenditest ning vähendada vajadust tõsta töötuskindlustusmakse määrasid majanduslikult ebasoodsamal ajal.

Töötukassa prognoosi järgi laekub seniste maksemäärade jätkumisel töötuskindlustusmakseid 2027. aastal 366,5 miljonit, 2028. aastal 383,5 miljonit, 2029. aastal 400,6 miljonit ning 2030. aastal 418,7 miljonit

eurot.

Töötuskindlustussüsteemi aastane kogutulem oleks kogu perioodi vältel positiivne – 14,9 miljonit eurot 2027. aastal ning 56,1 miljonit eurot 2030. aastal. Süsteemi netovara kasvaks prognoosi kohaselt 617,1 miljoni eurolt 2027. aasta lõpus 738 miljoni euroni 2030. aasta lõpuks.

2027. aastal kantakse tööturuteenuste ja -toetuste sihtkapitali 8,3 protsenti töötuskindlus-

Valitsus kiitis heaks töötuskindlustusmakse määrad aastatel 2027–2030.

tushüvitiste sihtfondi ning 15,3 protsenti koondamise ja tööandja maksejõuetuse hüvitiste sihtfondi laekumistest. Prognoosi järgi moodustavad need ülekanded kokku ligikaudu 39,4 miljonit eurot. Sihtkapitalist rahastatakse tööturuteenuste osutamisel ja tööturutoetuste maksmist.

Allikas: Majandus- ja kommunikatsiooniministeerium

Keila mees Alari Tammsalu on oma Keila-Portugali rattaretkel jõudnud Hispaania põhjarannikule Laredose linna. Läbitud on ligikaudu 4000 kilomeetrit. „Olen viimased päevad liikunud mööda mägist põhjarannikut. Täna sõidan sisemaale, aga selleks tuleb platoo ületada. Saab väljakutsuv päev olema. Väga raske on, aga ilusad vaated kompenseerivad pingutust,“ kommenteeris Alari sõnumis.

FOTOD: VALDUR VACHT, ALARI TAMMSALU JA WALDORFKOOL LÄTE

Lätte kooli õuel valmistas 6. klass laupäeval keilalaste aedades üle jäävatest õuntest õunamahla – kokku valmis 470 liitrit värsket toorimahla, mida soovijad kohapeal osta said.

Keila leht
KEILA NÄDALEHT

VÄLJAANDJA SA KEILA LEHT
KESKVÄLJAK 11
LEHT@KEILA.LEHT.EE
TEL 5664 5314

VASTUTAV VÄLJAANDJA:
EVELIN POVEL
AJAKIRJANIK:
ALLAR VIIVIK

KÜLJENDAJA:
IMBI KROMANOV
KORREKTOR:
ANNE SINIVEER

REPORTER-PILTNIK: VALDUR VACHT
TRÜKK: PRINTALL

ALGUS LK 1

Konverentside päev muuseumis

Suvesõda algas Keilast

Keskpäeval toimus Kumna teeristil, Keila lahingu mälestuskivi juures meenutustseremonia. Keila Miikaeli koguduse õpetaja Matthias Burghardt pidas mälestuspalve septembris 1944 langenutele. Rääkisid ajaloolased Aart Nõmm, Mati Mandel ning linnavolikogu kultuuri- ja spordikomisjoni esimees Raido Leokin.

Päeva teine pool jätkus sõjaajaloo konverentsiga, mida kuireeris Aart Nõmm. Ajaloolane Olavi Punga meenutas 1941. aasta Suvesõda ning selle põhjusi. „Teisitimõtlejad olid 1941. aasta alguseks suuresti kõrvaldatud ning rahva stalinlik ajupesuga algas juba lasteaiast. Aga uue elu ehitajad unustasid ära koolinoored. Nemad olid saanud isamaalise kasvatuse ning riigikaitselise ettevalmistuse,“ märkis Punga.

Sõda NL-i ja Saksamaa vahel puhkes ööl vastu 22. juunit. Samal päeval tulistasid kaheksa

Keila meest Punaarmee autosid. Nende saatusest on pikemalt kirjutanud Mati Mandel. „1. juulil ilmus ajalehes Kommunist uudis tribunalist Paldiskis ja meeste surmamõistmisest. See oli ainus kord, kui nõukogude võim tunnistas avalikult kellegi hukkamist,“ sõnas mees.

Sünge lehesõnum oli mõeldud hirmutamiseks, kuid tõi kaasa hoopis vastupanu punavõimule. „Järgnes täielik plahvatus. Ennast metsades ja mujalgi varjanud mehed ründasid 4.-6. juulini üle Eesti vähemalt kümme vallamaja,“ kirjeldas Punga Suvesõja puhkemist.

Spioonide koolid kihelkonnas

Luureloo uurija Ivo Juurvee andis ülevaate Abwehri ehk sõjaväeluure koolidest Eestis. Kokku oli neid kuus, Lääne-Harjus töötasid koolid Keila-Joa, Kumna ja Leetse mõisates. Kumnas asutati kool detsembris 1941, Joal märtsis 1942 ja Leetse aprillis 1943. „Nendesse värvati ja

õpetati välja sõjavange. Õppused toimusid klassides, maismaal ja merel,“ kirjeldas Juurvee. Joa kooli igapäevaelust on säilinud album, mis kingiti Abwehri esindajale Eestis Alexander Cellariusele. Sealseid fotosid näidati laupäeval suurelt ekraanilt.

Pitkapoiste tegevust ning vastupanu uurinud Mati Mandel vestles septembris 1944 toimunud. „Admiral Pitka plaanis korrata Vabadussõja edu ning peatada Punaarmee enne Tallinat. Abi loodeti ka JR 200 võitlejatele ehk soomepoistele,“ rääkis Mandel. Paraku tungisid NL-i üksused kiirelt peale ning seda ei peatatud. „Aga vastupanu oli tähtis, sest Haapsallu jõudis punavägi alles 24. septembri õhtul. Ja rannikult pääsesid paljud põgenikud niimoodi läände,“ märkis ajaloolane.

Viimasena rääkis Mari Pukonen sellest, kuidas 1950ndate alguses mõjutati metsavendade pereliikmeid ning abistajaid. Seda Võrumaa näidetel. Neid vahistati, peksti, piinati ja kasutati muid julgeoleku julmi võtteid.

Teadmisterohke päeva lõpetas Kihelkonnapäevade raames toimunud kontsert „Maa, kus ei kasva puid“ Miikaeli kirikus. Esinesid Pille Metsson orelil ja Eve Neumann saksofonidel.

Luureloo uurija Ivo Juurvee ▶

Mälestusüritus Kumna teeristil oleva mälestuskivi juures ▼

FOTOD: VALDUR VACHT

KESKKOND

Milline on Keila liikluspilt?

Pensionäride ühenduse eestvõttel toimus Kultuurikeerises Liikluskohvik.

ALLAR VIIVIK
ALLAR@KEILA.LEHT.EE

Kohaliku Omaalgatuse Programmi projekti „Koos targemaks ja turvalisemaks“ toel toimunud kohvikus tutvustati liiklusküsitluse tulemusi ning kuulati politsei kokkuvõtet.

Keila linna liiklusküsitluse korraldamisel jagati välja 300 ankeeti, millest tagasi saadi vaid 34 – vastanute hulga järgi otsustades võiks liikluse olukorra Keilas heaks tunnistada. Seda tõdes ka Keila Pensionäride Ühenduse juhatus esimees Ago Kokser, kes tutvustas kokkuvõtet. „Valdav enamus paberankeetidele vastanutest hindas liikluse olukorda heaks või rahuldavaks. Väga halb hinnangut ei antud. Jalakäijatest peab tingimusi heaks või rahuldavaks 85% vastanutest,“ rääkis Kokser. Tema sõnul toodi välja ülekäiguradade ja ristmike halb nähtavus või valgustus. Samuti kehvi jalakäijate taristu, autode kiiruseületamine ja liiklejate madal distsipliin. „Halva nähtavusega ülekäikudest mainiti Selveri, Ehitajate tee, Jaama tänava ja Keskparki ümbruse omi. Vaatevälja piiravad puud, põõsad ning pargitud autod,“ täpsustas ettekandja. „Samuti on mainitud tervisekeskuse ümbruse kehva nähtavust.“

FOTO: VALDUR VACHT

Koos paremaks

Kiiruseületamisi on eelkõige Ülesõidu, Põhja, Koidu, Eha ning Niidu tänavatel. Kõnniteedel teevad muret kas nende kehvi seisukord või kohatine puudumine. „Vanemaealistele või lapsevankriga emadele on need ebamugavad. Eriti talvise lumega,“ lisas Ago Kokser.

Ankeetides mainiti, et tõukeratastel ja ratastel liiklejad kiirustavad ning teevad ohtlikke mõõdasõite.

Mõnikord eiratakse Paldiski maantee foori tulesid ning sõidetakse punasega üle. „Oli ettepanek panna sealne foor tööle nii, et roheline või punane põleks korraga kõikidele radadele. Midagi sarnast Nõmme keskuse fooridega,“ arutles Kokser.

Linna taristuspetsialist Sven Andrejev tõi välja, et pelgalt ametnike tehtud plaanidest, reeglitest ja füüsilistest muudatustest (nt liikluskärgid) ei piisa toimivate lahenduste loo-

miseks. „Reaalne ja positiivne muutus linnakeskkonnas saab toimuda ainult siis, kui kohalikud elanikud mõistavad nende sammude vajalikkust, toetavad neid ja tulevad nendega kaasa,“ ütles ta. Elanike kaasatuse ja heakskiiduta jäävad linna algatused paberile või ei hakka praktikas oodatult tööle.

Linnas on turvaline

Olukorrist Keila liikluses rääkisid piirkonnapolitseinik Vivian Poolak ning abipolitseinik Olari Ervald. Õnneks on linnas turvaline, liikluses ei ole mullu ega tänava inimesi hukkunud. Eelmisel aastal oli vigastatuid kaks. Kiiruseületamised vähenevad, joobes juhtide arvu aitavad piirata reidid ning politsei parem nähtavus linnas.

Probleem on kergliikuritel või tõuksidel liikujatega. „Sõidetakse kiivrit, mitmekesi tõuksil või tehakse ohtlikke manöövreid,“ rääkis Ervald.

UUDIS

Valguskaablivõrk Keilas laieneb

Telia on rajanud Keilas valguskaabli võimekuse umbes 3420 koduni.

KEILA LEHT
LEHT@KEILA.LEHT.EE

Keila linnas toimuvate võrguarenduste tulemusel jõuab moodne valguskaablivõrk järjest suurema arvu kodudeni, võimaldades kasutada internetiühendust kiirusega kuni 2,5 Gbit/s. Sel sügisel saavad kohalikud elanikud, kelle koduni on valguskaabel juba veetud, liituda internetivõrguga soodustingimustel ja ilma liitumistasuta.

Kõige värskemalt on moodne ja tulevikukindel valguskaabliühendus jõudnud Allika, Keki, Keskväljak, Roheline, Uus, Ülesõidu, Barsbütteli, Põhja, Suve ja Tervise tänavate kodudeni.

Telia võrguplaneerimise osakonna juhataja Roland Pauklini sõnul on ettevõtte käimas Eesti ajaloo mahukaim võrguarendusprogramm, mille raames viiakse valguskaabliühendus vahemikus 2025-2032 enam kui 130 000 Eesti koduni. Peale programmi lõppu on Telia valguskaablivõrk kättesaadav umbes 575 000 Eesti kodul. Hetkel kehtivad kõigile uutele Telia valguskaablivõrguga liitujatele soodustused 100 Mbit/s, 200 Mbit/s, 400 Mbit/s ja 1 Gbit/s

pakettidega liitumisel. Sellele lisaks on uutele liitujatele ruuteri üür terveks aastaks tasuta. Seda, millise kiirusega Telia koduinternet konkreetse aadressini jõuab, saavad kõik huvilised mugavalt kontrollida Telia veebilehelt www.telia.ee/koduinternet. Samas kohas näeb infot ka selle kohta, milliste aadresside puhul on parasjagu käimas Telia interneti püsivõrgu arendused.

Allikas: Telia Eesti AS

KEILA LINNAVOLIKOGUS

Enne päevakorra kinnitamist esitas linnavolikogu liige Maret Pärnamets linnavolikogu menetlusse eelnõu volikogu liikmete töötasu muutmisest, sooviga vähendada töötasusid. Linnapea Keiu Valge võttis päevakorrast tagasi Keila linna finantsjuhtimise korra muutmise eelnõu, sest finantsjuhtimise kord on seotud linna põhimäärusega ning seda ei saa enne kehtestada, kui Keila linna põhimäärus on vastu võetud.

Keila linna põhimäärus (II lugemine)

- Linnavolikogu katkestas ettekandja ettepanekul Keila linna põhimääruse II lugemise. Eelnõu I lugemine oli linnavolikogu töölaual 18. augustil 2026, mille järgselt eelnõu avalikustati ettepanekute esitamiseks kuni 9. septembrini. Avalikustamise jooksul täiendavaid ettepanekuid ei esitatud. 21. septembril laekusid linnavolikogu revisjonikomisjoni ettepanekud, mida pole jõutud linnavalitsuses pärast komisjonides arutamist läbi vaadata. Ettekandja soovitas volikogul võtta seisukoht revisjonikomisjoni ettepanekute suhtes.
- Komisjonides on olnud tösi ne arutelu linnapea ja linnavalitsuse palgalise liikme kõrghariduse nõude üle. Volikogu hääletas ja otsustas, et linna põhimääruses peab olema sätestatud kõrghariduse nõue linnapeale ja palgalistele linnavalitsuse liikmetele.
- Keila linna põhimääruse II lugemist jätkatakse pärast muudatuste sisseviimist.

Keila linna 2026. aasta II lisaeelarve

- Linnavolikogu võttis vastu Keila linna 2026. aasta II lisaeelarve, millega suurenevad linna eelarves põhitegevuse tulud ja põhitegevuse kulud võrdselt 27 500 euro võrra. Maksutulused suurendati 27 500 euro võrra tulumaksu laekumise prognoosi täpsustamise tulemusena. Täiendav tulumaksu laekumine arvestab 8 kuu tegelikku laekumist ja võimaldab katta lisaeelarvega kavandatud täiendavad tegevuskulud.
- Põhitegevuse kulusid suurendati kokku 27 500 euro võrra, millest: lasteaia Vikerkaar remondikuludeks suunatakse 12 500 eurot Päästeameti ettekirjutuse täitmiseks; 5 000 eurot suunatakse Keskpargi purskkaevu jõuluvalgustuse remondiks; 10 000 eurot kuulub linnaruumi kaunistamiseks vajaliku uue jõuluvalgustuse soetamiseks. Lisaeelarvega suureneb muude tegevuskulude eelarve maht 24 632 407 euron.
- Pärast II lisaeelarve vastu võtmist on Keila linna 2026. aasta eelarves põhitegevuse tulude maht 28 226 752 eurot ja põhitegevuse kulude maht 26 502 001 eurot. Ülejäänud eelarveosade maht ei muutu.

Keila linna arengukava 2035 tegevuskava muudatuste ja eelarvestrateegia aastateks 2027-2030 heakskiitmine ja avalikustamine

- Linnavolikogu kiitis heaks Keila linna arengukava 2035. aasta tegevuskava muudatused ja eelarvestrateegia aastateks 2027-2030 ning otsustas avalikustada need Keila linna

veebilehel 1. oktoobrist kuni 21. oktoobrini 2026. Ettepanekuid Keila linna arengukava 2035 tegevuskava muudatustele ja eelarvestrateegiale aastateks 2027-2030 saab esitada avaliku väljapaneku kestel kuni 21. oktoobril 2026 kella 23.59 kirjalikult Keila Linnavalitsusele, aadressil Keskväljak 11, Keila 76608 või e-posti aadressil klv@keila.ee. Keila linna arengukava 2035 tegevuskava muudatuste ja eelarvestrateegia aastateks 2027-2030 avalik arutelu toimub 29. oktoobril 2026 kell 17.00 Keila Linnavalitsuse II korruse saalis.

Keila linna eelarvestrateegias on võrreldes kehtivaga asendatud 2024. aasta tegelikud näitajad 2025. aasta tegelike näitajatega ja uuendatud perioodi 2026-2030 arvnäitajaid.

Keila linna arengukava tegevuskava muutmisega viidi tegevuskava kooskõlla linna juhtimise ajakohastatud prioriteetide ja arengusuundadega ning perioodi 2027-2030 eelarvestrateegiaga. Muudatuste käigus lisati tegevuskavasse uusi tegevusi ning täpsustati ja sõnastati ümber olemasolevaid tegevusi, lähtudes muuhulgas Keila linna 2025-2029 koalitsioonileppes kokku lepitud eesmärkidest ja tegevussuundadest.

Maamaksumäär, maamaksu tõusu piirmäär ja kodualuse maa maksusoodustuse kehtestamine

- Linnavolikogu kinnitas maamaksumäär, maamaksu tõusu piirmäär ja kodualuse maa maksusoodustuse kehtestamise määruse. Maamaksumääraks kehtestati elamumaale ja

maatulundusmaale 0,5% ning muu sihtotstarbega maale 1% maa maksustamishinnast aastast. Maamaksu aastase suurenemise piirmääraks kavandatakse 10% ja kodualuse maa maksusoodustuseks (s.o Keila linna elanikele) seaduses sätestatud tingimustel kuni 1000 eurot. Maksumäärad ja soodustuse suurus võrreldes 2026. aastaga ei muutu. Keila linna 2027. aasta maamaksutuluks prognoositakse 308 000 eurot.

Kaugkütte piirkonna määramine

- Linnavolikogu määras Keila linna kaugküttepiirkonna ning sätestas kaugküttevõrguga liitumise ja võrgust eraldumise tingimused ja korra, kaugkütte üldised kvaliteedinõuded ning soojusettevõtja arenduskohustuse. Võrgupiirkonda haldab AS Utilitas Eesti: seni oli kaks piirkonda, ent tänaseks on AS Entek kaugküttepiirkond ühendatud Utilitase piirkonnaga.

Keila Noortevolikogu põhimäärus

- Linnavolikogu kinnitas Keila Noortevolikogu uue põhimääruse. Kuna eelnõuga muudeti noortevolikogu moodustamise ja töökorralduse põhimõtteid, sealhulgas liikmete arvu, vanusepiiri ning menetlusreegleid, on uue määruse tervikteksti vastuvõtmine juriidiliselt selgem ja otstarbekam kui senise määruse osaline muutmine. Liikmete arv suureneb 17 liikmeni, vanuse alampiiri tõstetakse 14. eluaastani. Täpsustati ka volikogu moodustamise korra ja töökorraldust.

VENEKEELNE VEERG
Сегодня в номере**Приглашение на онкологический скрининг лучше не откладывать**

В Харьюмаа в 2026 году уже 59 334 раза приняли участие в трёх государственных программах скрининга на рак. Скрининги позволяют обнаружить заболевание на ранней стадии, ещё до появления симптомов, а в случае рака шейки матки и кишечника выявить также предраковые изменения. В 2026 году на скрининг рака молочной железы приглашаются женщины 1952, 1954, 1956, 1958, 1960, 1962, 1964, 1966, 1968, 1970, 1972, 1974 и 1976 годов рождения. На скрининг рака шейки матки — женщины 1961, 1966, 1971, 1976, 1981, 1986, 1991 и 1996 годов рождения. На скрининг рака кишечника приглашаются мужчины и женщины 1958, 1960, 1962, 1964, 1966, 1968 и 1970 годов рождения. Участие в скрининге для людей, входящих в целевую группу, бесплатное и не требует наличия медицинской страховки. Дополнительная информация: [soeluuring.ee](#) (стр.6).

Перекрёстки на шоссе Уус-Палдиски станут более полными

На шоссе Уус-Палдиски проводятся дорожные работы, необходимые для того, чтобы длинные грузовики могли более удобно и плавно проезжать через кольцевые перекрёстки. Работы связаны прежде всего с обеспечением более удобного движения негабаритных грузов, длина которых может достигать 80 метров. Кроме того, будет восстановлено дорожное покрытие: старую дорожную разметку удалят, уложат новый слой асфальта и нанесут свежую разметку. Дополнительные ограничений движения не предусмотрено. Окончательный срок выполнения предусмотренных договором работ назначен на 25 ноября этого года. Работы проводятся в рамках договора «Ремонтные объекты Харьюмаа 2026», общая стоимость которого составляет 2 756 609 евро без НДС (стр.2).

Кейла завершила сезон серийных забегов

В 2026 году в рамках серии Кейла сеeriajooks состоялось восемь этапов: четыре весной и четыре осенью. Участники, прошедшие все дистанции, за год преодолели почти 10 километров, мужчины — около 20. По итогам сезона награды получили лучшие спортсмены в разных возрастных группах, а также клубы, школы и семьи. Самыми успешными клубами стали Кейла JK, Triathlon Estonia и Nõmme spordiklubi/Spordiklubi Biathlon. Среди школ и классов отличились Rukkilille lasteae, 4.a и 4.d класс Кейла Kool. Самыми спортивными семьями признаны семьи Zäär, Niinemets и Teekel. В 2027 году серия продолжится: весной и осенью состоится по че-

тыре этапа. Следующий сезон станет юбилейным: весенний четвёртый этап будет уже 100-м забегом серии. Организаторы готовят специальную футболку для участников, которые сумеют выйти на старт 100 раз (стр.5).

В Кейла расширяется сеть оптоволоконного интернета

В Кейла продолжается развитие сети оптоволоконного интернета. Благодаря новым сетевым решениям современное высокоскоростное соединение становится доступным всё большему числу домовладений. Скорость интернет-соединения может достигать 2,5 Gbit/s. Этой осенью жители, к домам которых оптоволоконный кабель уже проложен, могут подключиться к сети на льготных условиях и без платы за подключение. Современное и рассчитанное на будущее оптоволоконное соединение совсем недавно появилось в домах на улицах Allika, Keki, Keskväljak, Roheline, Uus, Ülesõidu, Barsbütteli, Põhja, Suve и Tervise. По словам руководителя отдела планирования сети Telia Роланда Пауклина, компания реализует крупнейшую в истории Эстонии программу развития сети. В период с 2025 по 2032 год оптоволоконное соединение будет проложено более чем к 130 000 домов по всей стране. (стр.3).

Избавьтесь от старого автомобиля и приведите данные в порядок

С 19 октября по 8 ноября по всей Эстонии пройдёт кампания по сбору старых и вышедших из употребления автомобилей. Вывоз таких автомобилей во время кампании бесплатный: владелец обращается к участвующему в кампании оператору по обращению с отходами, а тот организует транспортировку. Можно передать и частично разобранный автомобиль. За сданный автомобиль деньги не выплачиваются. Избавиться от старого автомобиля особенно важно в связи с изменениями, которые вступят в силу в 2027 году. С будущего года налог на моторные транспортные средства будет распространяться также на автомобили, которые более двух лет не имеют действующей страховки и техосмотра. Если автомобиль сохранился, его следует передать оператору и получить свидетельство об утилизации. На основании этого свидетельства снятие автомобиля с регистра не облагается пошлиной. Если автомобиль уничтожен или утрачен, но всё ещё числится в регистре, данные необходимо привести в порядок до конца 2026 года. До конца этого года такой автомобиль можно снять с регистра без свидетельства об утилизации за 15 евро; с 2027 года пошлина составит 800 евро. Подробнее здесь: www.kliimaministeerium.ee/romusoidukid (стр.6).

KEILA LINNAVALITSUSES

Sotsiaalvaldkond

- Linnavalitsus maksis erandkorras sotsiaaltoetusi summas 5170 eurot.

Keila Noortekeskuse tasuliste teenuste hinnakiri

- Linnavalitsus muutis Keila Noortekeskuse tasuliste teenuste hindade kehtestamise korraldust, et oleks selge õiguslik alus otsustada põhjendatud üksikuhtudel noortekeskuse hinnakirjas sätestatud tasu vähendamine või tasust vabastamine. Muudatuse ajend on MTÜ Haridus- ja Kultuuriselts Läte taotlus kasutada Waldorfkool Läte õpilaste õppekava kohaste kehalise kas-

vatuse tundide läbiviimiseks spordisaali tööpäevadel päevasel ajal vähendatud tasu eest. Soodushind Keila Noortekeskuse spordisaali kasutamiseks Keila linnavalitsus kehtestas 16,67 euro suuruse tunnitasu Keila Noortekeskuse spordisaali kasutamiseks Waldorfkool Läte liikumisõpetuse tundidele 1. septembrist kuni 31. detsembrini 2026.

I ja II järgu teenistumärgid

- Linnavalitsus otsustas anda välja Keila linna I ja II järgu teenistumärgid pikaajaliselt linna heaks või linna teenistustes töötanud haridus- ja noorsootöövõlkkonna töötajatele. I jär-

gu teenistumärk omistatakse Keila linna teenistuses/linna heaks üle 20 aasta töötavatele isikutele ning II järk üle 10 aasta töötavatele isikutele. Haridustöötajate tunnustamine ja teenistumärgide üleandmine toimub õpetajate päeva sündmusel, 2. oktoobril kell 14 Keila Kultuurikeskuses.

Katastriüksuse aadressi muudatus

- Keila linna haldusterritooriumil asuva Surnumäe uueks katastriüksuse nimeks saab Kuldtamme.

Välireklaami paigaldusluba

- Digiposter OÜle väljastati

luba Uus-Paldiski tee 5 kinnistul asuva tootmishoone seinalle paigaldatud LED-ekraani eksponeerimiseks.

Kasutusload

- Linnavalitsus väljastas kasutusloa Keki tn 6/17 aadressil laiendatud tootmishoonele ning Ülejõe tee 4 aadressil laiendatud hoonetele.

Muudatusettepanekud Keila linna põhimääruse eelnõu kohta

- Linnavalitsus võttis osaliselt arvesse revisjonikomisjoni tehtud muudatusettepanekud Keila linna põhimääruse eelnõu kohta.

Keila Lehe jaotuspunktid:

- Rõõmu Kaubamaja
- Keila Keskus
- Selver
- Vesiveski Keskus

- Harjumaa Muuseum
- Jaama kauplus
- Kauplus Sõbralt Sõbrale
- Mini Rimi
- Grossi pood

- Keila Kooli Põhjamaja
- Keila Sotsiaalkeskus
- Keila Kultuurikeskus
- Keila Linnavalitsus
- Keila Lehe toimetus

- Keila jaama raamatukapp
- Evelyn Juuksurisalong
- Gnoom
- Kraft
- Lääne-Harju Loomakliinik

SPORT

Tosin aastat Keila seeriajooksu

Keila seeriajooksu raames toimus kevadel neli ja sügisel neli etappi.

PETERI GRAUEN
SPORDISEMU MTÜ

Kes kõik etapid kaasa tegi, läbis aastaga kokku ligi 10 km (mehed 20 km). Peale 4. etappi kevadel ja 8. etappi sügisel toimusid ka parimate autastumised. Kõik, kes vahvalt kohal käisid, said meene ja vanusegruppide kolm edukamat ka medali ning auhinna.

Sarja kokkuvõttes viisid 2026. aastal karika koju:

M -6	Raiden Kondimäe
M7-10	Keron Lipasaar
M11-13	Kristjan Kivinuk
M14-16	Sander Grauen
M	Morten Pallav
M40+	Kuldar Mandli
N -6	Kerta Zäär
N7-10	Karolin Zäär
N11-13	Kirtel Zäär
N14-16	Anna Helene Rauk
N	Karmel Jano
N35+	Katriin Ever

Parimateks klubideks tunnistati Keila JK, Triathlon Estonia ja Nõmme spordiklubi/Spordiklubi Biathlon. Tublimad koolid/klassid olid: Keila Kool 4.d klass, Rukkilille lasteaed ja Keila Kooli 4.a klass. Sportlikumad pered: Zäär, Niinemets ja Teekel.

Rajarekordid

Korraldaja pani välja ka eriauhinnad rajarekordite püstitajatele. Selle aasta kevadel suutis Rapla JK kasvandik Kevin Väljaots pikal distantsil joosta üle neljast rajast koguni kolm parimat tulemust.

Kehtivad rajarekordid

Tuubimäe (varem **Hüppemäe**) rada (1,1 km) – üks ring (lapsed ja naised) Romet Ridalaan 2021. aasta sügisel ajaga 3:54,2; kaks ringi (mehed) Kevin Väljaots 2026. aasta kevadel ajaga 7:15,1.

Tankimäe standard (1,2 km) – üks ring Romet Ridalaan 2021. aasta sügisel ajaga 4:10,2; kaks ringi Kevin Väljaots 2026. aasta sügisel ajaga 7:51,1.

Singel (1,4 km) – üks ring Oliver Grauen 2018. aasta sügisel ajaga 5:26,7, kaks ringi Oliver Grauen 2022. aasta sügisel ajaga 10:41,8.

Tankimäe pikk (2,0 km) – üks ring Romet Ridalaan 2021. aasta sügisel ajaga 7:02,5; kaks ringi Kevin Väljaots 2026. aasta kevadel ajaga 12:52,3.

Jooksurõõm

Rajalt ja raja kõrvalt oli näha, et jooksurõõmu jagus nii neile, kes pingutasid, et rada läbida, kui ka neile, kes poodiumile soovisid pääseda.

Kuigi meistriteks said kokkuvõttes kindlasti kõige kiiremad, siis poodiumile oli võimalik pääseda ka keskpärase kiiruse, kuid suure püsivusega. Punktisüsteem, mille järgi seeria ja hooaja kokkuvõttes paremusjärjestus koostatakse, aitab jõudsalt edasi neid, kes alati kohale tulevad. Isegi siis, kui kord või paar jalg tõnts juhtus olema ning ainult lastega sõrkimiseks jaksu jagus, anti punkte, mis sügisel selge vahe tegi nendega, kellest pehme diivan või väike vihm kasvõi üheks seeriajooksu etapiks võitu said.

Kes siiski kokkuvõttele ei pretendeerinud, leidis ehk rõõmu mõnest uuest tutvusest, keda konkurendina pidi mäest alla kihutades õige napilt mööda laskma või õnnestus hoopis finišisirgel järgi jõuda ja alistada.

Sügisel toetas Matkasport OÜ parimaid peresid ja klubisid nelja paari maastikujooksu jalanoõudega ning kõiki hooaja parimaid 25-eurose Matkarahaga.

Suur tänu toetuse eest ka teile, Keila linn, Eesti kultuurkapital, Selver ja Akvile.

Info, tulemused ja meeleolukad Teele Rehe pildid leiab Spordisemu kodulehelt www.spordisemu.ee või FB Spordisemu.

Hooaeg 2027

2027. aasta jooksud toimuvad kevadel 20., 22., 27. ja 29. aprillil ning sügisel 14., 16., 21. ja 23. septembril. Registreerimine on avatud.

12 aasta jooksul on korraldatud kokku 96 etappi, mis tähendab, et järgmise kevade neljas etapp on Seeriajooksu 100. etapp. Korraldaja hakkab disainima „Keila Seeriajooks 100“ särki, mille saavad kõik, kel on olnud püsivust 100 korda jooksurajale tulla. 16 jooksjal on pool teed käidud ja kolmel 75%.

► Seeriajooksu parimad pered sügisel 2026

FOTO: ERAKOGU

TUNNUSTUS

Märka tublisid tegijaid

Harjumaa aasta tegija konkursile saab kandidaate esitada 31. oktoobrini.

KEILA LEHT
LEHT@KEILA.LEHT.EE

Harjumaa aasta tegija konkurss ootab ettepanekuid inimestest, organisatsioonidest ja projektidest, kes või mis on 2026. aastal silma paistnud tähelepanuväärse panusega kogukonna ja maakonna arengusse. Kandidaate saab esitada üksikisiku, sõprus- või kogukonna, omavalitsuse või ühenduse nimel. Nimistus on tänavu neliteist kategooriat: aasta sädeinimene, aasta vabäiendus, aasta panustaja, aasta tegu, aasta tervisetegu, aasta tervisetegija, aasta turvalisusesse panustav organisatsioon, aasta turvalisuse tegija, parim LEA-

DER koostööprojekt, parim LEADER ettevõtlusprojekt, parim LEADER elukeskkonna projekt ja parim sotsiaalmeetme projekt. Kahe uue kategooriana on Harjumaa Omavalitsuste Liit lisanud sel aastal aasta noortevaldkonna teo ja aasta noorte arengu toetaja nominatsiooni.

Harju Ettevõtlus- ja Arenduskeskuse juhataja Priit Kuuskme arvates on tunnustamine palju enam kui lihtsalt tänamine. „Tunnustus annab inimesele märku, et tema tegemisi on märgatud ja need lähevad teistele korda. Samal ajal innustab ühe tubli tegija esiletõstmine sageli ka teisi oma kogukonnas rohkem kaasa lööma ja uusi asju ette võtma.“

Ettepanekuid oodatakse 31. oktoobrini Harju Ettevõtlus- ja Arenduskeskuse veebilehel. Tunnustussündmus toimub 26. novembril Saue vallas Laitse Graniitvillas. Seal antakse üle ka konkursi „Harjumaa kaunis kodu“ ning Täiskasvanuhariduse tunnustamise preemiad.

Harjumaa silmapaistvate algatuste tunnustamine sai alguse 2003. aastal ja on kasvanud maakonna suurimaks tunnustussündmuseks. Aastate jook-

sul on erinevates kategooriates välja antud 202 tunnustust. Kõige pikema traditsiooniga on Kodukant Harjumaa algatatud sädeinimese tiitel.

Aasta tegija konkursi eestvedaja on Harju Ettevõtlus- ja Arenduskeskus, koostööd tehakse Harjumaa Omavalitsuste Liidu, Harjumaa LEADER tegevusrühmade ja Kodukant Harjumaa.

Allikas: Harju Ettevõtlus- ja Arenduskeskus

Muuseumivaramu

Keila Keskkooli külaliste raamat 1959-2010

2. osa

Soovin Keila Keskkooli pedagoogilisele kollektiivile ja õpilasperele palju jõudu ja edu meie sirguva põlvkonna kasvatamisel ning tublideks kommunismiehitajateks kasvamisel. 22. IV 1960 (allkiri loetamatu).

Soovin edu komsomoliorganisatsiooni töös. Hea mulje jääb kaunist koolimajast ja õpilaste eeskujulikust esinemisest. 22. IV 1960 ELKNÜ Keila Rajoonikomitee sekretär.

Külastasime kooli ajavahemikul 18.-25. aprill 1960. Soovime kooli kollektiivile indu ja edu töös uutes lahedamates tingimustes, et õpilastele kauni ümbruse loomise ja efektiivsete õppe- ja kasvatusmeetodite rakendamise teel võrsuks Keila Keskkoolist terve ellusuhtumisega tublisid noori meie rahvale, tõeliselt väärikaid kommunismiehitajaid. 25. IV 1960 ENSV Haridusministeeriumi koolide inspektorite nimel E. Aljasmets.

Soovin Keila Keskkooli pedagoogidele edu õppekasvatustöös. 3. V 1960 N. Turkestanov.

11. mail 1960 külastasime Keila Keskkooli. Koolist jäi suurepärase mulje. Ruumid puhtad, kaunilt kujundatud, milles on meeldiv õppida, et tulevikus saada tubliks töötajaks. Klooga külanõukogu Laulasmaa Algkool, Klooga Algkool, Käesalu Algkool.

Meeldiv ja kodune tunne jääb kauaks püsima koolist. Paistab silma tööarmastus ja edasipüüdmise hing. Kindlasti võib loota, et Keila komsomoliorganisatsioon saab lähemas tulevikus rajooni ja hiljem vabariigi parimaks. Kõike-kõike head õpilasperele ja pedagoogidele suurte ülesannete elluviimisel. ELKNÜ Keskkomitee instruktor.

Suur tänu Keila Keskkooli kollektiivile lahke kaasabi eest metoodilise uurimistöö läbiviimisel! 26. V 1960 Hillar Palamets, TRÜ aspirant.

See oli väga meeldiv kohtumine noorte laulusõpradega. Jälleenägemiseni üldlaulupeol. 26. V 1960. Vello Lipand, helilooja.

Suurepärase kool: puhas ja valge. Kõik tingimused suurepäraseks õppetöök! Palju edu tulevastele esimese klassi õpilastele! 1960. aasta kevadel. Turkmeenia delegatsioon „Sõpruse nädalal“ (tõlge vene keelest).

Meeldiv oli viibida teie kooli Suure Oktoobrirevolutsiooni 43. aastapäevale pühendatud pidulikule malevakoondusel. Palju jõudu ja edu õppimises, õpetamises ning ühiskondlikes töodes meie nõukogude kodumaa hüvanguks. 5. XI 1960 (allkiri loetamatu).

Jõudu ja edu noore põlvkonna kommunistlikul kasvatamisel. 24. I 1961 Kollektiivse Töö toimetaja.

Tänan meeldiva vastuvõtu eest ja loodame, et see väike üritus aitab kaasa sportliku võimlemise arengule Keila Keskkoolis. Selleks palju indu ja tahet. 9. II 1961 Ü. Vimb. NSVL meistersportlane.

Soovin kogu südamest, et väikse Keila õpilased kasvaksid tarkadeks ja terveteks! Ja et pedagoogidel jätkuks jõudu ja tahet selleks raskeks tööks. 6. märtsil 1961 Holger Pukk, Pioneeri ja Tähekesse toimetuse nimel.

Palju tänu hea vastuvõtu eest. Loodame, et see kohtumine ei jää meil viimaseks. 30. märtsil 1961 Tallinna 9. Keskkooli sportlased.

Tutvusin õppenõukogu tööga. Jäi mulje, et selles tehtav töö on võrdlemisi madala tasemega ja kannab formaalset ilmet. Õppenõukogu otsused sageli puuduvad, mõnikord neid ainult kirjeldatakse. 4. IV 1961 Nõukogude Õpetaja toimetaja.

Keila Keskkoolis on suvepuhkuse küsimus õigeaegselt läbi mõeldud. Planeeritakse palju huvitavaid üritusi nii pioneeri- kui ka komsomolialistele õpilastele. Palju jõudu nende plaanide elluviimisel. 25. IV 1961 A. Haljand, Eesti NSV Pioneeriorganisatsiooni Nõukogu instruktor.

Keila Keskkooli kollektiivile palju jõudu ja edu õpilastes huvi ja armastuse äratamisel põllumajanduslike ainete vastu! 28. IV 1961 H. Maaring, EPA eriloomakasvatuse kateedri dotsent.

Palju jõudu ja edu Keila Keskkooli kollektiivile ning õpilasperele! 8. mail 1961 ETKVL Koperatiivkooli lektor.

Õpetaja Leili Venda esimene tund uues koolimajas. Keila Kooli Põhjamaja raamatukogu arhiivist

KESKKOND

Tee vana autoga lõpparve ja register korda

19. oktoobril algab üle-eestiline romu-sõidukite kogumiskampaania.

PIRET OTSASON
KLIIMAMINISTEERIUM

Vanad autod kipuvad hoovinurka seisma jääma. Alguses ikka mõeldakse, et ehk läheb seda veel kunagi vaja ning selle saab veel korda teha. Aastate möödudes kasvab auto rohtu, rehvid vajuvad maasse ning sõidukist saab romu, mille äraviimine tundub järjest keerulisem. Romukampaania on hea aeg, et lõpuks tegutseda. Võta jäätmekäitlejaga ühendust ja anna oma romu mugavalt ära! Kampaania käigus äraveetavate romusõidukite eest raha ei maksta, kuid käitleja korraldab ise sõiduki transpordi. Jäätmekäitlejale saab üle anda ka osaliselt lammutatud sõidukeid.

Viimane aeg oma romust vabaneda on ka seetõttu, et alates 2027. aastast laieneb mootorsõidukimaks sõidukitele, mis on

üle kahe aasta olnud kindlustuseta ja ülevaatusetu. Lisaks tasub sel aastal kustutada liiklusregistrist sõiduk, mis on hävinud või kadunud, sest kuni 2026. aasta lõpuni saab neid ilma lammustustõendita kustutada 15-eurose lõivuga, järgmisel aastal tõuseb lõiv 800 eurole.

Seega, kui sõiduk on alles, anna see jäätmekäitlejale ja saad lammutustõendi. Lammutustõendiga sõiduki liiklusregistrist kustutamisega lõivu ei kaasne. Kui sõidukit enam olemas ei ole, tee korda liiklusregistri andmed, et vältida uuel aastal kohustusi.

Äraveo tellimine enda sõidukile

Kui romusõiduki äraveo tellib selle omanik, siis tuleb tal esitada jäätmekäitlejale kehtiv registreerimistunnistus. Kui sõiduki dokumendid on kaduma läinud, saab ühendust võtta Transpordiametiga. Kampaania ajal väljastatakse omanikule vajalikud dokumendid tasuta.

Kui hoovis on võõras romu

Kui kinnistul seisab vana sõiduk, mille omanik on teadmata, kontrolli kõigepealt Transpordiameti taustakontrollist, kas sõiduk on veel liiklusregistris. Kontrollimiseks piisab registreeimisnumbrist või VIN-koodist. Kui sõiduk on liiklusregistrist juba kustutatud, saab selle ära anda inimene, kelle valduses auto on, või selle kinnistu omanik, kus auto seisab. Endise omaniku luba ega auto dokumente sellisel juhul vaja ei ole.

Aita võimalusel lähedasi

Eakamale inimesele võib romu äraveo korraldamine või omaniku väljaselgitamine tunduda keeruline. Kampaania ajal tasub küsida ka oma lähedastelt, kas nende hoovis, talus, garaaži taga või põllu servas seisab mõni vana auto, millest nad ei ole ise suutnud vabaneda. Paku võimalusel abi – kontrollige koos sõiduki andmeid ning võtke ühendust kampaanias osaleva jäätmekäitlejaga.

Miks ei tasu romu seisma jätta?

Romusõiduk on ohtlik jääde. Vanast autost võivad lekkida õlid, kütus ja muud ohtlikud vedelikud, mis võivad sattuda pinnasesse ja põhjaveisse. Sõiduki nõuetekohase käitlemise korral saab selle osasid korduskasutada ning metallid ja muud materjalid ringlusse suunata.

Romusõiduki tasuta äraveo saab tellida alates 19. oktoobrist kuni 8. novembrini. Veo tellimi-

seks võta ühendust ühega neist jäätmekäitlejatest:

- ▶ Eesti Autolammutuste Liit – info@elv.ee, 578 77 233;
- ▶ Kuusakoski – firma@kuusakoski.ee, 13 660;
- ▶ Metruna – kopli@metruna.ee, 1817.

Veendu, et romule järgi tulevale puksiirile oleks tagatud vaba ligipääs ja ohutu teenindusruum.

Täpsem info tingimuste ja taotluste esitamise kohta:

www.kliimaministerium.ee/romusoidukid.

Romukampaania toimub Kliimaministeriumi, Keskkonnaameti, Transpordiameti, Eesti Autolammutuste Liidu, Kuusakoski AS ja Metruna OÜ koostöös. Kampaania toimub sel aastal seitsmendat korda ning viimast korda Kliimaministeriumi eestvedamisel. Varasemate kampaaniate tulemusel on jäätmekäitlejatele üle antud kokku 1775 romusõidukit.

TERVIS

Kas Sa oled juba sõeluuringul käinud?

Harjumaal on sõeluuringul tänavu osaletud 59 000 korral: kas sinu uuring on tehtud?

TERVISEKASSA

Tänavu on kolmel riiklikul vähi sõeluuringul osaletud Harjumaalt kokku 59 334 korral. 2026. aasta esimese kaheksa kuu jooksul on rinnavähi sõeluuringul osalenud Harjumaalt 22 872 naist ehk 46% kutsututest. Soolevähi sõeluuringul on osalenud 20 039 inimest ehk 41% kutsututest ning emakaelavähi sõeluuringul 16 423 naist ehk 47% kutsututest.

„Mitmete vähiliikide puhul on probleemiks salakaval kulg, sest haigus annab endast tunda alles siis, kui kasvaja mass on kriitiliselt suur. Sõeluuringute mõte ongi need muutused üles leida enne, kui tekivad sümptomid ja haigus jõuab areneda,“ rõhutas Põhja-Eesti Regionaalhaigla onkoloog dr Riina Kütner sõeluuringutel osalemise tähtsust.

Onkoloogi sõnul on sõeluuringute suurim väärtus see, et haigus on võimalik avastada varakult: „Mida varem muutus leitakse, seda rohkem on meil ravivõimalusi ja seda suurem on tõenäosus, et ravi on tulemuslik ja inimene paraneb.“

Rinnavähi puhul aitab varasem avastamine haigusele va-

rem jälele saada, emakaela- ja soolevähi puhul saab aga sageli avastada ka vähieelseid muutusi enne, kui vähk üldse välja kujuneb. „Igal aastal aitab sõeluuring päästa sadade inimeste elu. Seepärast, kui olete sõeluuringule kutsutud, palun kasutage seda võimalust,“ paneb dr Kütner kõigile südamele.

„Sõeluuringu kutse kehtib kogu kalendriaasta, tasub üle kontrollida, kas sinu või mõne lähedase sünniaasta kuulub mõne sõeluuringu sihtrühma ja kas uuring on juba tehtud. Varakult avastatud haigust on lihtsam ravida,“ paneb Tervisekassa sõeluuringute teenu-sejuht Kristin Kuusk kõigile südamele.

Sõeluuringud

Vaata, kas sina või su lähedane on kutsutute seas:

- **Rinnavähi sõeluuring:** naised sünniaastaga 1952, 1954, 1956, 1958, 1960, 1962, 1964, 1966, 1968, 1970, 1972, 1974, 1976.

- **Emakaelavähi sõeluuring:** naised sünniaastaga 1961, 1966, 1971, 1976, 1981, 1986, 1991, 1996.

- **Soolevähi sõeluuring:** naised ja mehed sünniaastaga 1958, 1960, 1962, 1964, 1966, 1968, 1970.

Sõeluuringutel osalemine on sihtrühma kuuluvatele inimestele tasuta ja selleks ei ole vaja ravikindlustust. Lisainfo uuringul osalemiseks: soeluuring.ee.

Kuulutused

OST&MÜÜK

- ▶ Ostan uuemaid ja vane- maid raamatuid ja vanavara (märgid, mündid, fotod, mänguasjad, tulemasinad, käekellad jms). Andres 514 0618.

- ▶ Ostan autosid, seisukord ei ole oluline. Tel 553 1989.

- ▶ Ostan kõiki Toyota marki sõidukeid. Tel 5896 1576.

KÜTTEPUUD

- ▶ Kuiv kaminapuu 30cm, 40 lvõrgus lepp 4 euri; sanglepp 4,3 euri; kask 4,5 euri. Vedu hinnas! Tellimine 5305 1087.

REMONT&EHITUS

- ▶ Ettevõtte teostab ehitus- ja remonttöid, ka väikesemahulisi töid. Tel 5660 7554, janek@janelldisain.ee.
- ▶ Eterniit, plekkprofiil, bituumensindel katusetööd, puitfas-

saadide soojustamine ja viimistlus. Kortermaja trepikodade renoveerimine. www.miltongrupp.ee 5352 9476.

MUU

- ▶ Korstnapühkimine (sh nõuetekohane akt), ummistuste likvideerimine, küttekollete (sh korstnad) ehitus ja remont. Teostan töid ka nädalavahetustel. Tel 5372 4993, e-post: korstnapyhkija@gmail.com.

- ▶ Korstnapühkija, pottsepp. Tel.51 980 980, tulituli.ee

- ▶ Viime tasuta ära teie katkised ja vanad kodumasinad, komplektse elektroonika, rauakolu ja vana metalli. Helistage tel 565 1156.

- ▶ AKORDINIST PEOPLE! Tel +372 5596 7838.

TÖÖ

- ▶ Tootmisettevõtte Keilas otsib oma kollektiivi laadurijuhti. Lisainfo tel 5598 9385.

Kuhu minna

HARJUMAA MUUSEUM

LINNUSE 9

„HARJU ELU“

Püsinäitus Harjumaa ajaloost

„Harju KEK 70. Ralliklubi“

Pop-up näitus raamatukogus

4. oktoobrini

AMANDUS ADAMSONI

ATELJEEMUUSEUM

ADAMSONI 3, PALDISKI

Amandus Adamson - tsaari- riigi kuulus skulptor“

Püsinäitus

KEILA KULTUURIKESKUS

KESKVÄLJAK 12

„Pikk nädalavahetus“

Suhtekomöödia

6. oktoobril kell 19

„Jussikese 7 sõpra“

REKY teater

8. oktoobril kell 11

„Prügipedagoog“

Stand-up

9. oktoobril kell 19

Huvitavate kohtumiste klubi

17. oktoobril kell 19

„Kaksteist kuud“

Püstijalakoomik Sander Õigus

20. oktoobril kell 19

„Loomad Realismikunstis“

Ingrid-Silvia Erikson joonistuste

ja maalide näitus.

2. oktoobrini kultuurikeskuse

lahtioleku aegadel

Elu õites

liris Uuki maalid

7.- 30. oktoobrini

Avamine 7. oktoobril kell 18

HARJU MAAKONNA- RAAMATUKOGU

EHITAJATE TEE 1

Kirjanike raamatukogutuur

Sõnaränd 2026

9. oktoobril kell 16.30

Külas on kirjanikud Katrin Laur,

Jürgen Rooste ja Jaan Pehk

Üritus on tasuta!

RAAMATUKOGU GALERII

Rein Meresaar „Maalid“

1. - 29. oktoober

ORANŽ SEIN

„Põhjamaised raamatukange- lased“

Eesti Lastekirjanduse Keskuse

näitus

5. - 28. oktoober

KLAASVITRIINID

Kõitekunstinäitus „Sõna Arvo

Pärdi muusikas“

1. - 29. oktoober

MINU KOGU

„Salmikud ja laulikud aegade

tagant“

KEILA SOTSIAALKESKUS

MÄNNIPARGI 1-3

Sotsiaalkeskuse teisel korru- sel

tööpäeviti võimalus punuda

varjevõrke Ukraina sõjaväele.

Kogutakse ka õiges suuruses

plekkpurke ja küünlavaha. Lisa-

info Tiitu Jalakas tiiu@keilasots.

ee, telefon 524 7284.

KEILA MUUSIKAKOOL

EHITAJATE TEE 1

„Ood rõõmule“

Beethoveni 9. sümfoonia Ferenc

Liszti seades sooloklaverile

Ralf Taal (klaver)

Kai Taal (tekst)

2. oktoobril kell 19

Kontsert

Soo-Young (klarnet), Maksim

Štšura (klaver)

5. oktoobril kell 19

WALDORFKOOL LÄTE

KESKVÄLJAK 15

Eelkool

13. oktoobril kell 17

KULTUURIKEERIS

PIIRI 7A

Porikuu mustkunsti show

Richard Samarüütel

18. oktoobril kell 15

KEILA KESKUS

HARJU 2

SÜGISLAAT

17.-18. oktoober kell 11-18 Keila

Keskuses

KEILA LAULUVÄLJAK

LAULUVÄLJAKU 1

Suur sügislaat

17. oktoobril kell 10

KEILA

MIKAELI KOGUDUS

PALDISKI MNT 2

JUMALATEENISTUS

ARMULAUAGA

Pühapäeval kell 11

Pühapäevakool

4. oktoobril kell 11 koguduse

majas

Keila kihelkonnapäevade matk

koos palvustega Treppoja

kaldal

4. oktoobril kell 13

Registreerimine kuni 2. oktoobri-

ni kantseleis

Leeritund

6. oktoobril kell 18 koguduse

majas

Piiblitund

7. oktoobril kell 13 koguduse

majas

Osadusõhtu

7. oktoobril kell 18 koguduse

majas

KEILA

BAPTISTI KOGUDUS

HAAPSALU MNT 10

JUMALATEENISTUS

Pühapäeval kell 11

Võimalus registreerida

end hin-

gehoidlikule vestlusele: keila@

kogudused.ee.

KEILA ADVENTKOGUDUS

PÖLLU 5

Jumalateenistus

Laupäeval kell 11

Uus koduleht: keila.advent.ee

FB: www.facebook.com/KeilaS-

PA

KEILA JEHOOVA TUN- NISTAJATE KOGUDUS

MÄNNIKU 1A

Loeng elulisel teemal piibli

vaatevinklist

Pühapäeval kell 11.

Ülekannet on võimalik vaadata

internetis või kuulata telefonis.

Lisainfo: tel 5647 0204 või

JW.ORG > Meist > Koosolekud.

Keila Leht

Mälestame

Enno Veersalu

Avaldame südamlikku
kaastunnet lähedastele.

Keila Kultuurikeskus

Avaldame sügavat kaastunnet
Mihklile perega

Merike Veske

kaotuse puhul.

Mälestavad Ave ja Tõnu

Mälestame

Helgi Matthiessenit

Avaldame kaastunnet
omastele.

Hilje, Toomas ja Leidi perega

Avaldame omastele siirast
kaastunnet

Helgi Matthiesseni

18. VIII 1935 – 23. IX 2026

surma puhul.

Mälestavad Viive, Egle ja
MoonikaAvaldame lähedastele
kaastunnet kalli

Helgi Matthiesseni

lahkumise puhul.

Eha perega

Avaldame omastele siirast
kaastunnet

Malle Paela

7. III 1959 – 28. IX 2026

surma puhul.

Mälestavad Viive, Egle ja
MoonikaAvaldame siirast kaastunnet
Kadri Kaasikule

EMA

kaotuse puhul.

Keila Lasteaed Vikerkaar

In Memoriam

Enno Veersalu

16. IV 1953 – 19. IX 2026

Meie seast on lahkunud Keila linna vitraažikunstnik ja ringijuhendaja Enno Veersalu.

Enno lapsepõlv möödus Turbas, tööaastad Harjumaal ja Keilas. Pärast Tallinna Polütehnikumi lõpetamist töötas Enno Riisipere telefonijaamas, seejärel Keilas Harju

Elektris ja viimaseks töökohaks jäi PKC. Kõik, mis võimalik, tegi või parandas Enno ise.

Käsitöötegijad mäletavad käsitöölaadadelt linases kostüümis vähese jutuga suurt meest, klaasvitraažist mask ees, vitraaže müümas. Vitraaže tegi Enno erinevas mõõdus – 8 cm klaasinglikestest ukseklaasideni. Käsitööhuvi tekkis Ennol juba kooli ajal, kui ta hakkas tegelema puitintarsiaga. Rookroonide meisterdamise harrastus aga nakatas ka nooremat poega Urmast, kelle juhendamisel valmistatud rookroon jõudis ka Guinnessi rekordite raamatusse. Vitraaži tegemisega alustas Enno Veersalu 1980ndatel. Tõuke selleks andis Rait Präätsa näitus Tallinnas Draakoni galeriis. Seal nähtu lummas teda väga. Ja nagu Enno puhul ikka – kõik, mis meeldib, tuleb ise teha! Pealegi – „klaasi lõigata ma ju oskan, tinutada ma ju oskan“ – tuleb minna Rait Präätsa juurde nõu küsima! Nõu küsimisest sai Enno esimene töö, mis kaunistab endiselt elutoa ust.

Enno Veersalu juhendas 18 aastat Keila Kultuurikeskuses vitraažiringi, jagades lahkelt oma oskusi. Levinud tiffani-lintide asemel kasutas ta oma töödes tinaraame ja andis seda oskust edasi ka õpilastele. Õpetajana oli Enno tähelepanelik ja nõudlik. Kvaliteedis järeleandmist polnud. Enno on ise humoorikalt öelnud, et talle meeldib pärast tööd hobi korras „tina panna“. Sõbrad lisavad siia juurde: „mille tulemusena on valminud sadu kauneid ja omanäolisi klaasvitraažesemeid“. Tööpoolest oli Enno võimeline teostama ka kõige julgemad ideed! Ta on teinud sadu eri suuruses vitraaže nii endale kui ka kingituseks, samuti tellimustöid.

Enno Veersalu puhul peab rääkima ka tema korilase hingest. Ta tegi autoga Keila peal tiiru, korjas sõbrad peale ja viis metsa marjule või seenele. Sirmikuid jagas ta ka sõpradele ikka kastitäite kaup.

Sõpruslinnade projekti raames Siguldas tekitas Enno oma värvilise vitraažmaskiga suurt furoori. 2002. aastal esindas Enno Veersalu koos teistega Keilat käsitöönäitusel sõpruslinnas Huitises.

Tema viimaseks jäänud näitus toimus Keila Kultuurikeskuses 2023. aasta märtsis. Rikkalik vitraažtehnikas taieste väljapanek „Kaleidoskoop“ oli justkui läbilõige elutööst.

Jää hüvasti!

Sõbrad-käsitöötegijad

VORMISTA MATUS INTERNETIS

*Väntustatades elu*TASUTA
LÜHINUMBER
16200Eesti soodsaim tuhastusmatus, kabel, peielauad,
ööpäevaringne lahkunu transport Eestis ja välismaal.

Memoris

Krematoorium ja matusebüroo

Valdeku 113, Tallinn | Männipargi 1, Keila

www.memoris.ee

BÜROOD: TALLINN, KEILA, RAPLA, VIJLANDI, JÜRI

Küttesüsteemid

- soojuspumbad
- katlad ja boilerid
- radiaatorid ja põrandaküte
- torutööd

Küttemeister OÜ
tel 655 6680
www.kyttemeister.ee

- MÜÜK
- PAIGALDUS
- HOOLDUS
- REMONT

Kundalini jooga ja meditatsiooni algkursus

24.-25.10.2025
kell 10.00-17.00
Saue Somaatikumis

Oled oodatud liituma ka regulaarsete tundidega Keilas, Saues ja Laagris!

Täpsem info:
www.simran.ee
ralli@simran.ee

SCRIPTA manent VII

RAHVUSVAHELINE KÖITEKUNSTINÄITUS

In principio. Sõna Arvo Pärdi muusikas

VALIKNÄITUS

Palju õnne!

Juubilarid

LIDIJA SEMJONOVA
97 (1.10)

GALINA PAAKSPUU
94 (4.10)

IVI INGLIST
92 (3.10)

HELGI PÄRNA
80 (4.10)

LJUDMILLA TAMBERG
80 (6.10)

VIIVE SIIDIRÄTSEP
75 (1.10)

LARISSA SIMONENKO
75 (4.10)

JUHAN MILTER
75 (6.10)

EINAR ARM
70 (4.10)

LEONID ISTE
70 (5.10)

Kui te ei soovi, et teid lehes õnnitletak-
se, palun andke sellest sünnipäevale
eelneva kuu lõpus teada linnava-
litsuse infonumbril 679 0700 või
toimetusele telefonil 5664 5314.

Ennetavad tervisekontrollid Keilas

Neljapäev 8.10 kell 9.00–15.00

Proovivõtubuss asub Waldorkkool Läte parklas.

Meie juures saad:

- osta tervisekontrolli pakette ja kinkekaarte
- anda vereproove

Broneeri aeg minu.synlab.ee

TEGEVUSLUBA L03886 247

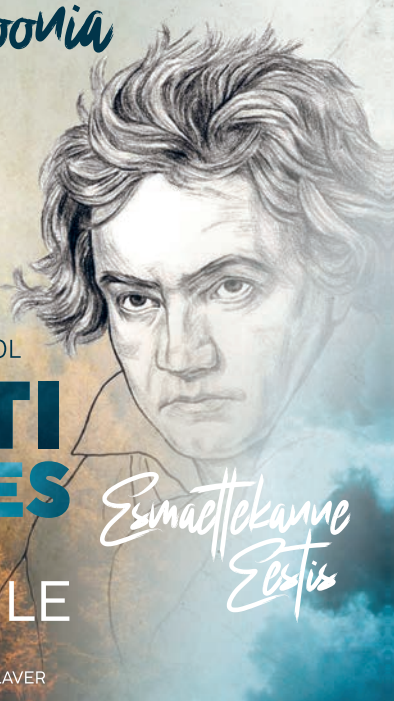
OOD RÕÕMULE BEETHOVEN
9. sümfoonia

2. oktoober
kell 19.00
KEILA MUUSIKAKOOL

LISZTI SEADES
SOOLO-
KLAVERILE

Esmattekannet Eestis

RALF TAAL KLAVER
KAI TAAL TEKST

RÕÕMSALT Soodne Oktoober

Rõõmu Kaubamaja

Laternad ja küünlajalad 2. - 4. oktoober -20% 	Kodune kanakotletisegu 400 g Tallegg -14% 2,99 3,49—7,48/kg	Kodune ahjupraad kg Rakvere -14% 5,99 6,99—/kg	"Lumekrabi" krabim. pulgad surimist, jahutatud 150g Vici -35% 1,95 2,99—13,00/kg	Saare jogurtikreemid 400g - mango; ahjuõuna, vaarika-passioni; -22% 1,29 1,65—3,23/kg	Kaneelisaiake 2tk Rõõmu Köök 3. - 4. oktoober -41% 1,00 1,69—10,00/kg
---	--	--	---	--	---

www.roomu.ee